

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

111/3421-0/2015

Érkezett:

2015 DEC 30.

Példány:

3

Kezelőiroda:

Melléklet:

6 db

1

Győri Járásbíróság
P. 21.718/2015/9. szám

A bíróság [redacted] gyámügyi ügyintéző által képviselt Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatal (9021 Győr, Czuczor G. u. 36.) felperesnek [redacted] ügyvéd, mint ügygondnok [redacted] által képviselt [redacted] alperes ellen gondnokság alá helyezés felülvizsgálata iránt indított perében meghozta a következő

v é g z é s t :

A bíróság eljárását a jogerős ítélet állami adóhatósággal történő közlése tekintetében felfüggeszti, egyben kezdeményezi a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény 2015. évi CXXXIX. törvénnyel módosított 1.§ (6a) bekezdésének alkotmányellenessége utólagos megállapítását és megsemmisítését.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

A bíróság az alperest cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezte.

A szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény 2015. évi CXXXIX. törvénnyel módosított 1.§ (6) bekezdése szerint játékkaszinóban és kártyateremben szervezett szerencsejátékban, valamint online kaszinójátékban és távszerencsejátékban nem vehet részt az a személy, akit a bíróság a cselekvőképességét teljesen korlátozó gondnokság alá helyezett, vagy akinek cselekvőképességét a bíróság - játékfüggőség, játékszenvedély miatt - részlegesen, az ezzel kapcsolatos jognyilatkozatait érintő ügycsoportban korlátozta. E követelményt a szerencsejáték-szervező a felelős játékszervezés elvének megfelelően, külön jogszabályban meghatározott módon köteles biztosítani.

E jogi szabályozás részeként a (6a) bekezdése a bíróság törvényi kötelezettségévé teszi, hogy ha a bíróság a személyt cselekvőképességet teljesen korlátozó vagy játékfüggőség, játékszenvedély miatt az ezzel kapcsolatos jognyilatkozatait érintő ügycsoport tekintetében részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezi, az elsőfokú határozatot hozó bíróság e tényről, valamint a határozat jogerőre emelkedésének időpontjáról a jogerő beálltától - másodfokú eljárás esetén az iratoknak az elsőfokú bírósághoz való érkezésétől - számított 8 napon belül értesíti az állami adóhatóságot.

A bíróság álláspontja szerint a fenti adatszolgáltatási kötelezettséget előíró, 2015. október 1. napjától alkalmazandó törvényi rendelkezés alkotmányellenessége merül fel.

*

Az Alaptörvény VI. cikk (1)bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák, míg a (2) bekezdés értelmében mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) célja az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon. Az Infotv. 4. § (1) bekezdése szerint személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. A (2) bekezdés értelmében csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető.

A bíróság álláspontja szerint a gondnokság alá helyezés ténye a személyi adatokkal - és annak egészségügyi vonatkozásaival - az Infotv. 3.§3. b./ pontja szerinti különleges adat, melynek kezelésére az alábbi törvényi szabályozás irányadó:

- 4.§ (2) Különleges adat a 6. §-ban meghatározott esetekben, valamint akkor kezelhető, ha
- a) az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul,
 - b) a 3. § 3. pont a) alpontjában foglalt adatok esetében az törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés végrehajtásához szükséges, vagy azt az Alaptörvényben biztosított alapvető jog érvényesítése, továbbá a nemzetbiztonság, a bűncselekmények megelőzése vagy üldözése érdekében vagy honvédelmi érdekből törvény elrendeli, vagy
 - c) a 3. § 3. pont b) alpontjában foglalt adatok esetében törvény közérdeken alapuló célból elrendeli.

6. § (1) Személyes adat kezelhető akkor is, ha az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, és a személyes adat kezelése
- a) az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából szükséges, vagy
 - b) az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll.

*

Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése az alapjogok körében mondja ki, hogy mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez. A VI. cikk (3) bekezdésével összefüggésben, a személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jogérvényesülésnek és a hatósági ellenőrzésnek az érdekében keletkezett az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info.tv.). Az adatkezelés elveit az Info.tv. 4. §-a tartalmazza, közöttük első helyen a célhoz kötöttség elvét: személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető, az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. Ennek alapján személyes adatot kezelni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra lehet, és a kezelés minden szakaszában meg kell felelni ennek a célnak.

A magánélet védelmének része a személyes adatok védelméhez való jog, amelyet az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV. 13.) AB határozattól kezdve "információs önrendelkezési jogként" fogott fel [ABH 1991, 40, 44-57.]. A "személyes adat" minden esetben az ember magán- és családi életéről szóló információ; így a jog lehetővé teszi az ember számára, hogy magán- és személyes életéről szóló információkkal kizárólag maga rendelkezzen: amiből következik, hogy korlátozása az alapjog-korlátozás feltételei szerint megengedett.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan korlátozható. E követelmény tükrében nézve a törvény által előírt bírósági adatközlési kötelezettséget az alábbi fenntartások fogalmazhatók meg:

- nem egyértelmű az adattovábbítással érintett személyi adatok köre. A törvényi felhatalmazás a gondnokság alá helyezés tényének, valamint a határozat jogerőre emelkedésének időpontjának közlését írja elő, ennek szoros értelmezése esetén az adatszolgáltatás alapján a játékosvédelmi nyilvántartás (Szjt. (6d) a./ pont) adattartalma nem tölthető fel, a személyi adatok közlése esetén a bíróság támadható amiatt, hogy adatvédelmi kötelezettségeinek nem tett eleget.
- a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban nem álló a különleges adat közlését indokló közérdek, hiszen legfeljebb az érintett játékfüggők egyéni érdeke áll szemben a szerencsejátékban való részvétel korlátozásával járó cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezett jogainak csorbításával, akiknek adatait - érintettségük hiányában - feleslegesen tartaná nyilván a játékosvédelmi nyilvántartás.
- nem valósulnak meg az adatkezelés minden szakaszára a törvényi feltételek, az adattovábbításra vonatkozó rendelkezés hatályba lépése időpontjában hiányos az adattovábbítási láncolat, hogy a bíróságtól származó különleges adattartalom hogyan jut el az azt ténylegesen felhasználó kártyatermi teremőrig.
- a játékosvédelem egyszerűen megvalósítható akként, hogy a játékfüggőséggel érintett személy gondnoka gondnokoltja érdekvédelme körében önkorlátozó, önkizáró intézkedéssel érintett játékosként regisztráltatja gondnokoltját.

Az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését indokolja, hogy a Győri Járásbíróságon évente mintegy 260 gondnokság alá helyezésre kerül sor, azonban a bíróság - játékfüggőség, játékszenvedély miatt - az ezzel kapcsolatos jognyilatkozatait érintő ügycsoportban részlegesen korlátozó gondnokság alá helyező ítéletet egyáltalán nem hozott.

Erre tekintettel a bíróság az Abtv. 25. § (1) bekezdése és a Pp. 155/B § (1) bekezdése alapján - eljárásának a jogerős ítélet állami adóhatósággal történő közlése tekintetében történő felfüggesztésével - kezdeményezi a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény 2015. évi CXXXIX. törvénnyel módosított 1.§ (6a) bekezdésének alkotmányellenessége utólagos utólagos vizsgálatát, valamint megsemmisítését (Abtv. 41. § (1) bekezdés).

A végzés elleni külön fellebbezési jogot a Pp. 155/B.§ (4) bekezdése zárja ki.

G y ő r, 2015. december 18. napján

Dr. Hammerné Dr. Kiss Eleonóra
bíró

